

Dosarul nr. 3r-332/23
2-22082002-01-3r-05122023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G.Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Negru, E.Palanciuc, I.Dutca)

DECIZIE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecătorul

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul depus de Instituția Publică Gimnaziul nr.31, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Gimnaziul nr.31 împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea prescripției,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilul apelul depus de Instituția Publică Gimnaziul nr.31 împotriva hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 09 iunie 2022, IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae s-a adresat în instanța de contencios administrativ împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică privind anularea prescripției seria/nr. AST 00473 din 17.05.2022 (f.d.5-8).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 07 iunie 2023 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Instituția Publică Gimnaziul nr. 31 din mun. Chișinău împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică privind anularea prescripției seria/nr. AST 00473 din 17.05.2022 (f.d.38, 46-50).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 09 iulie 2023, IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 07 iunie 2023, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, fără a solicita repunerea în termen (f.d.43-45).

Ulterior, la data de 29 septembrie 2023, IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a prezentat și motivarea cererii de apel.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilul apelul depus de Instituția Publică Gimnaziul nr.31 împotriva hotărârii din

07 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

La 24 noiembrie 2023 Instituția Publică Gimnaziul nr.31, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a depus recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri de remitere a cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, nefiind adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și fiind bazată pe aprecierea eronată și incompletă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei.

A menționat că, la data pronunțării hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 07 iunie 2023 nu a fost prezentă partea reclamantă, cunoscând despre emiterea hotărârii abia la 10 iunie 2023, astfel apelul nemotivat depus la 09 iulie 2023 fiind depus potrivit prevederilor art.232 alin.(1) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 08 noiembrie 2023, fiind notificată de către avocatul Leșan Nicolae la 09 noiembrie 2023, (f.d.75), prin intermediul adresei electronice.

Astfel, recursul depus la 24 noiembrie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 07 iunie 2023 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Instituția Publică Gimnaziul nr. 31 din mun. Chișinău (f.d.38, 46-50).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 09 iulie 2023, IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 07 iunie 2023, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, fără a solicita repunerea în termen (f.d.43-45).

Instanța de apel, prin prisma prevederilor art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, a declarat inadmisibil apelul depus de Instituția Publică Gimnaziul nr.31 împotriva hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motivul depunerii cererii de apel peste termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 07 iunie 2023, participanții la proces au cunoscut despre data și ora pronunțării hotărârii, conform procesului-verbal anexat la materialele cauzei

(f.d.37-38). Cererea de apel nemotivată a fost depusă la data de 09 iulie 2023 (f.d.43-45), fără a se solicita repunerea în termen, adică peste termenul prevăzut imperativ de lege.

În condițiile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că termenul de prezentare apelului în baza art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, la caz a început să curgă din data de 08 iunie 2023 și ar fi expirat la data de 07 iulie 2023, zi de vineri.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Prin urmare, IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, declarând apel la 09 iulie 2023, urma să solicite și repunerea în termenul de declarare a apelului, dat fiind faptul că, apelul este depus peste termenul prevăzut de art. 232 alin.(1) din Codul administrativ.

IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a omis termenul de declarare a apelului, însă cerere de repunere în termenul exercitării căii de atac nu a formulat.

În circumstanțele reținute supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului depus de către IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, ca fiind inadmisibil, în temeiul art.236 alin.(2) lit. d) din Codul administrativ.

Respectiv, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantei IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece recurenta IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, nu a depus apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În cauza, Robuleț v. Republica Moldova nr. 17935/08 din 14.11.2023 CEDO a notat că, admiterea spre examinare de către instanțele naționale a unei cereri de apel depusă peste termen, fără a motiva și fără a prelungi termenul de depunere a apelului, încalcă art. 6 § 1 din Convenție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, recurenta nu a întreprins acțiuni concrete de a se informa despre derularea examinării cauzei sale.

Deși, atunci când persoana interesată, în speță IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, inițiază o astfel de cauză în contencios administrativ, obligațiile procedurale sunt angajate în mod automat.

În calitate sa de reclamant IP Gimnaziul nr.31 din mun. Chișinău, avea obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Curtea a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit. b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Instituția Publică Gimnaziul nr.31, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae și se menține încheierea din 08 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă